

Verksamhetsberättelse Studieförbundet Bilda Nord 2018

KONFRONTERA

AVLEDA

OMVANDLA/OMTOLK

STÖDJA/SKILJA

Innehåll

Inledning	3
Bildas uppdrag	4
Större satsningar under året	6
Studiecirklar	16
Arrangemang i samverkan, ett urval	18
Stödfunktioner	20
Ledarutveckling	22
Kompetensområde: Mellanöstern	22
Regionfakta	23
Verksamhetsstatistik	24
Årsredovisning 2018	32

Bildaåret 2018

Verksamhetsberättelse för Studieförbundet Bilda Nord

Redaktör/grafisk form: Maja Rintala

Foto: **Omslag:** Amanda Portström, workshopledare på Träna civilkurage, foto: André Larsson. **Sid 7:** Fredrik Lignell. **Sid 8:** Klara Nygren, föreläsare från RFSL på Träna civilkurage, foto: André Larsson. **Sid 9:** Ulrica Stigberg, författare till Mitt ibland oss, foto: Jessica Segerberg. **Sid 10:** Kvinnogrupp i Örnsköldsvik, Foto: Maja Rintala. **Sid 11:** Egil Landvall och Tobias Johansson, foto: Hanna Eriksson. **Sid 12:** Midnight Light Festival, foto: Maja Rintala. **Sid 13:** Deltagare läser högt på Kära dagbok, foto: Maja Rintala. **Sid 14:** Pierre Wiklund, deltagare i Musikschlaget, foto: André Larsson. **Sid 19:** Kristoffer Fredriksson och deltagare på Lapplandsveckan, foto: Maja Rintala.

När vi behövde varandra som mest

PRECIS INNAN SOMMAREN började jag mitt arbete som regionchef för Studieförbundet Bilda Nord. I ett Sverige som kokade av skogsbränder, valrörelse och en diskussion kring "svenskhet" och "me too" behövdes folkbildningen mer än någonsin.

Jag, precis som många andra, kände ett ökat behov av att möta andra för att tillsammans få chansen att fördjupa kunskapen kring civilkurage, klimatfrågor, trosuppfattningar och integration - existentiella frågor som tydliggör våra livsval. I en tid av alienation, klimatångest och stress erbjuder en studiecirkel eller ett kulturarrangemang en verklig chans till delaktighet och ett sammanhang, något som många saknar och alla behöver. Att ses, att göra, att få veta mer, att tänka nytt är grundstenar i vår verksamhet.

Att människans drivkraft är stark visar all den folkbildning som genomförts i vår nordliga region under 2018. Bilda Nord har möjliggjort allt från Lindy hop, sittdans och civilkurageträning till skogsbad,

Katolsk-Filipinsk körsång och Midnight Light Festival. Vi har verksamhet i byar, mindre samhällen och större städer efter norrlandskusten. Bilda Nords breda perspektiv gäller såväl innehåll som geografi, vilket är en enorm styrka!

"I en tid av alienation, klimatångest och stress erbjuder en studiecirkel eller ett kulturarrangemang en verklig chans till delaktighet och ett sammanhang"

I ett samhälle är egenmakt i form av kunskap, allas lika värde, religionsfrihet och rätten till en kulturell infrastruktur grundfundament. Bilda Nord skapar förutsättningar för att individer, grupper, medlemsorganisationer och samarbetsparter kan stärka och försvara dessa livsviktiga demokratiska principer.

Kristina Kalén
Regionchef

Bildas uppdrag

Studieförbundet Bilda

Bilda är ett studieförbund som skapar studiecirklar, kurser och evenemang tillsammans med organisationer, församlingar, föreningar och grupper. Med stöd och inspiration från oss får människor med olika bakgrund möjlighet att mötas, skapa fritt och utvecklas. Medskapande, delaktighet och livstolkning är centralt i vår bildnings- och kulturverksamhet. Bilda har sina rötter i flera idétraditioner. Här möts svenska folkrörelser, tusenåriga kyrkliga traditioner, kulturer med rötter i olika delar av världen och fritt skapande inom musik, film, dans, hantverk bland mycket annat.

Vår vision

Bildas vision är: Tillsammans bildar vi för livet.

Det är i mötet med andra, som vi lär av varandra. Vi vill göra möten mellan människor möjliga, och sprida den möjligheten till fler.

Vår verksamhetsidé

Bilda är ett studieförbund som skapar frizoner där olika perspektiv möts och där samspelet frigör människors engagemang. Medskapande, delaktighet och livstolkning är centralt i vår bildnings- och kulturverksamhet. Vår utgångspunkt är människors egna drivkrafter.

Bildas uppdrag

Studieförbundet Bildas uppdrag är att verka inom folkbildningen. Vi är ett av Sveriges tio studieförbund som alla får anslag från stat, landsting och kommuner för att bedriva fritt och frivilligt folkbildningsarbete öppet för alla. Genom studiecirklar och olika arrangemang bidrar vi, tillsammans med de andra studieförbunden, till en demokratisk kultur där deltagarna gemensamt är med och formar innehållet utifrån sina egna erfarenheter och frågor.

Den övergripande idén för Bildas verksamhet är att ge människor redskap för livet, med övertygelsen att det är i mötet med andra som människor växer. Verksamheten vilar på kristen livsåskådning, där varje männ-

iska har ett okränkbart värde vilket ger ett förhållningssätt som genomsyrar all verksamhet.

Bilda vill ge människor möjlighet till större inflytande över såväl sina egna liv som över samhällsutvecklingen. Därför ordnar vi mötesplatser och forum för lärande, fördjupning och reflektion.

Statens bidrag till folkbildningen

Syftet med statens stöd till folkbildningen är:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Bildas organisation

Studieförbundet Bilda bildades 1947 och har sina rötter i de svenska folkrörelserna. Vi är en ideell, partipolitiskt obunden organisation med cirka 14 000 aktiva ledare och folkbildningsverksamhet i hela landet, organiserade i sex regioner. Vi har ett förbundskansli i Stockholm och ett studiecenter i Jerusalem. Våra medlemsorganisationer finns främst inom frikyrkorna, ortodoxa kyrkorna och katolska kyrkan. Våra samverkanspartner verkar inom kultur, kyrka och samhälle.

Verksamheten utgår från de tre profilområdena kyrka, kultur och samhälle. I själva verket är verksamheten ofta överlappande, inte minst eftersom det sker mycket samhälls- och kulturarbete i samverkan med medlemsorganisationer och samverkanspartner inom de tre kyrkofamiljerna. Det är också en av Bildas viktiga uppgifter, att vara en brygga mellan kyrka och samhälle där kulturen har ett viktigt egenvärde.

**Medskapande,
delaktighet och
livstolkning är
centralt i vår
bildnings- och
kulturverksamhet.
Vår utgångspunkt
är människors
egna drivkrafter.**

Större satsningar under året

Föreläsningsturné om psykisk ohälsa

FÖR ATT LYFTA SAMTALET OM PSYKISK OHÄLSA, och hur man som förälder och människa hanterar stora förändringar i livet, har vi under hösten arrangerat fem föreläsningar med Fredrik Lignell. I sin bok *Bottenkänning – Guds långsamma svar på livets djävulskap*, skriver Fredrik Lignell om att vara pappa till en dotter som skär sig. Föreläsningarna arrangerades i samarbete med våra medlemsorganisationer; lokala församlingar i Umeå, Örnsköldsvik, Arjeplog, Piteå och Vännäs.

Gratis civilkurageträning för att motverka diskriminering

GENOM ATT TRÄNA UPP VÅRT CIVILKURAGE kan vi tillsammans bli bättre på att förebygga orättvisor och diskriminering i vardagen. Det är syftet med våra tio kostnadsfria workshops som arrangerats i Umeå. Här har deltagarna fått konkreta metoder att ingripa och stötta utsatta personer.

Vid varje workshop har vi låtit en ämneskunnig person inleda med en kort föreläsning, sedan har deltagarna fått praktisk träning. Vi har utgått från KAOS-modellen som består av fyra olika sätt att ingripa: konfrontera, avleda, omtolka och skydda. Under 2019 planerar vi för att sprida civilkurageträning till fler orter i regionen. Satsningen har skett i samverkan med Rättighetscentrum Västerbotten, Kristna Fredsrörelsen och lokala föreningar.

”Jag har tänkt att det antingen handlar om att göra dramatiska konfrontationer eller ingenting. Men det går att dra en gräns på en lagom nivå. Det kommer att vara en process för mig, men nu har jag fått något att utgå från.”

- Workshopdeltagare

Om våld i nära relationer

VÅLD I NÄRA RELATIONER FINNS i alla grupperingar i samhället, med ett grundproblem oavsett sammanhang: vi vill helst inte tro att våra närmaste kan vara drabbade eller utövare. Under Lapplandsveckan, Pingströrelsens stora sommarkonferens i Husbondliden, arrangerade vi workshopen och föreläsningen *Hur nära är för nära*. Syftet var att öppna upp samtalet och ge verktyg så att deltagarna kan arbeta vidare med temat i sina nätverk och sammanhang.

– Enskildas problem blir gruppens problem och det finns risk att de sopas under mattan för ”husfridens” skull. Det är klart att den risken finns även i en församling. Det är det vi vill motverka genom folkbildning och diskussion, säger Anders Karlsson, ledare för workshopen och verksamhetsutvecklare på Bilda.

Vi snackar hälsa: föreläsningar i aw-format

FÖR ATT LYFTA SAMTALET OM VÅR INRE HÄLSA och välmående arrangerade vi under våren en föreläsningsserie i after work-format i Skellefteå. Återhämtning i vardagen, hur vi pratar om klimakteriet, utmattning och stress var de teman föreläsningarna utgick ifrån.

Efter föreläsningarna startades studiecirkel i skogsbad, återhämtning i nature. Här fick deltagarna genom långsam vandring och guidade aktiviteter fördjupa sina naturupplevelser. En av ambitionerna med Skogsbad är att minska stress och öka läkandet. Under 2019 fortsätter vi med ett liknande koncept men nu med fokus på konst och skapande.

Mitt ibland oss - samtal om nätporr

BARA ETT KNAPPTRYCK BORT FINNS en gränslös mängd pornografi som oftast har inslag av både våld, förnedring och kränkningar. Vad gör det med de barn och unga som får sitt första möte med sex genom pornografi? Hur påverkar pornografin den regelbundna konsumenten och de som medverkar i porrindustrin?

I samarbete med Work Together i Skellefteå bjöd vi in prästen och författaren Ulrica Stigberg för att föreläsa utifrån sin bok *”Mitt ibland oss - kyrkans utmaning kring nätpornografi”*. I samband med föreläsningen tog vi fram ett bokcirkulerbjudande med metodmaterial kopplat till boken. Under 2019 kommer vi fortätta lyfta samtalet om nätpornografi och ge verktyg för att informera och diskutera temat i församlingar.

Ulrica Stigberg, författare till boken *Mitt ibland oss*. Foto: Jessica Segerberg.

Ökad integrering för utrikesfödda kvinnor - nya studiecirkclar

STATISTIKEN VISAR ATT SYSSELSÄTTNINGEN bland utrikes födda, korttidsutbildade kvinnor är låg i Sverige och många har behov av utbildningsinsatser. För att stötta denna målgrupp har regeringen riktat ett särskilt uppdrag till studieförbunden. Som svar på regeringens uppdrag har vi tagit fram det digitala metodmaterialet Hej Sverige! och startat igång studiecirkclar.

Syftet är att skapa bättre förutsättningar för kvinnor att komma in i samhället och närmare arbetsmarknaden. Grupperna har övat svenska, gjort studiebesök på arbetsplatser och pratat om det svenska samhällssystemet. Dessa nya sociala sammanhang har haft stor betydelse för ökad integration och deltagarnas mående. Studiecirkclarna har ägt rum i Boden, Umeå, Bjurholm och Örnsköldsvik. Totalt har 82 kvinnor deltagit.

”Jag kan öva på att skriva och läsa hemma, men det är dialog som behövs för att vi ska kunna lära oss. Här behöver ingen skämmas, vi pratar om allt ”
– Deltagare.

Killmiddagar i nya forum

”Jag har blivit bättre på att vara inlyssnande, bättre på att inte ta plats och ta andras känslor på allvar. Jag tycker också att jag blivit bättre på att känna om det är sammanhang som jag inte vill vara en del av, om det är en grabbig ytlig stämning kan jag känna att det här är inte för mig.” – Deltagare

KILLMIDDAG GER MÖJLIGHET FÖR MÄN att prata om känslor och börja med sig själva för att skapa ett mer jämställt och jämlikt samhälle. Utifrån ett samtalsunderlag skapat av Make Equal pratar deltagarna om teman som vänskap, kärlek, våld och sex. Under året har vi arrangerat killmiddagar på Orangeriet i Umeå, Lapplandsveckan i Lycksele, Strömbäcks Folkhögskola, i Kramfors och Vilhelmina. 2019 planerar vi att arrangera #killmiddag i fler inlandskommuner och för gitarrkurser med nyanlända killar.

350

killar och män från 18-65 år har under året deltagit i våra killmiddagar.

Kultursatsning i inlandet

I VILHELMINA ARRANGERADES FÖR ANDRA ÅRET i rad Midnight Light Festival, en festival sprungen ur lokala eldsjälares engagemang för musik och för att kultur ska finnas också utanför storstäderna. På scenen medverkade artister som Spiders, INVSN, Väärt, Kristian Anttila, Trainspotters & Chafen och Orkan. Vi stöttade festivalen genom planering, koordinering, ekonomisk hjälp och marknadsföring. Festivalen drivs av Vilhelmina Folkets Hus.

I somras kläckte Midnight Light Festival dessutom idén att låta ungdomar i Vilhelmina agera epaskjuts till musikerna under festivalen. I epatraktorerna uppstod oväntade möten samtidigt som fler unga i Vilhelmina blev engagerad i festivalen. Projektet pågick som en studiecirkel via oss.

Medskapande körsång

MEDSKAPANDE KÖRSÅNG HANDLAR OM just medskapande, där varje medlem i en kör kan leda prestigelösa övningar som uppmuntrar till att vi lyssnar in varandra och oss själva. I workshopen Medskapande körsång med Peder Karlsson har körsångare och körledare fått utforska röst, rytm och rörelse. Tack vare denna workshop har vi kunnat erbjuda körer en unik möjlighet att djupdyka i hur sinne och kropp samspelar med rösten och toner. Under två veckor turnerade workshopen i Sverige, i Bilda Nord arrangerades workshopen i Luleå.

Littfest / tonårstjejens dagbok

LITTFEST ÄR SVERIGES STÖRSTA LITTERATURFESTIVAL med 19 000 seminariebesök. I programmet återfinns allt från internationella storheter till lokala guldkorn. Under festivalen 2018 har vi samverkat kring nio programpunkter, bland annat "Konfliktens konsekvenser", ett samtal om omöjlig kärleken mellan en israel och en palestinier.

Ett nytt initiativ för året var Bokveckan, en förlängning av Littfest driven av Visit Umeå. Här arrangerade vi Kära dagbok, en kväll med öppen scen för alla som ville läsa högt ur sina ungdomsdagböcker. På plats fanns författaren Daniela Auerbach, som läste högt ur Tonårstjejens dagbok, en samling dagbokssidor skrivna av tonårstjejer de senaste hundra åren. Inför kommande festival planerar vi att starta igång bokcirk-
lar och andra arrangemang kopplade till Littfest.

Poesi -och berättarfestival

MED AMBITIONEN ATT SKAPA en plattform för Örnsköldsviks aktörer inom poesi och berättande, och få fler människor att ta del av poesi, arrangerade vi för andra året i rad Poesi- och berättarvecka i Örnsköldsvik.

Festivalen ägde rum på sex olika platser i Örnsköldsviks stadskärna: Arkenbiblioteket, Örnsköldsviks folkhögskola, Sliperiet, Kom In, Mångkulturellt Centrum, Vardagsrummet Örnsköldsvik och OffCoff. I programmet fanns skrivarworkshop, lunchföreläsning om storytelling, författarbesök, teater och poesiuppläsningar.

Högläsning på Kära dagbok under Bokveckan i Umeå.
Foto: Maja Rintala

Musikschlaget

MUSIKSCHLAGET ÄR EN ÅRLIG MELODIFESTIVAL av och med musiker med funktionsvariationer som drivs av Bilda. På deltävlingar som arrangeras runt om i landet tävlar bidrag om en plats till den stora finalen i Sundsvall där finalister från hela landet möts. På deltävlingen i Umeå deltog åtta bidrag på Äpplet, Umeå Folkets Hus. Arrangemanget är förutom en oförglömlig show för publiken också ett betydelsefullt forum för alla inblandade. Deltävlingen i Umeå arrangeras i nära samarbete med Fritid för alla, Umeå kommun.

Samverkan med ortodoxa församlingar

VI SAMARBETAR MED ETT 10-TAL ORTODOXA församlingar runt om i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland. Under 2018 har vi utökat vårt samarbete med två nya Eritreanskortodoxa församlingar, i Sollefteå och Piteå. Vi har ett nära samarbete med kyrkorna för att möjliggöra respektive kyrkas bildnings- och kulturverksamhet. I samverkan skapar vi utrymme för såväl teologisk bildning och reflektion som livsfrågor och tradition. Att få utveckla sin tro och tradition genom att möta andra är en viktig grundsten i folkbildningsarbetet i våra församlingar. Därför arrangerar vi ett par större mötesplatser per år för att ge inspiration och möjligheter att möta varandra och samhället.

Föreläsningar om fenomenet prepping

VARFÖR HAR BONDFÖRNUFT BLIVIT LIVSVIKTIGT och varför vill du hellre ha Håkan Hellström än Rambo som sällskap under en kris? Författaren Anna-Maria Stawreberg har svaren. Hösten 2018 åkte hon ut på Bildaturné med sin föreläsning om fenomenet prepping, om att förbereda sig inför en krissituation. Ambitionen var att lyfta samtalet om prepping och kasta ljus på ett ämne som blivit alltmer centralt. Föreläsningarna ägde rum i Skellefteå, Gällivare och Örnsköldsvik.

Ljudteknikkurs för tjejer på Musikens Makt

MUSIKENS MAKT ÄR EN NYTÄNKANDE och kreativ festival i Luleå som brinner för jämställdhet. Under 2018 inledde vi ett nytt samarbete med festivalen, som bland annat resulterade att vi arrangerade en ljudteknikkurs för tjejer. Här fick deltagarna gå igenom grunderna i ljudteknik och rigga upp en mindre ljudanläggning på en av festivalens scener. Workshopledare var Minna Brandt, som jobbar på festivaler och arrangemang i flera olika delar av Sverige. Under 2019 kommer vi fortsätta utveckla medskapande aktiviteter i samband med festivaler och andra arrangemang som vi stöttar.

Bildas nationella kulturstipendium gick till föreningen Vardagsrummet

BILDAS KULTURSTIPENDIER VILL STIMULERA och uppmuntra individer och grupper till fortsatt utveckling samt bidra till att sprida kännedom om folkbildning. 2018 tilldelades ett av två stipendier föreningen Vardagsrummet i Örnsköldsvik. Motiveringen lød:

Det som Vardagsrummet har gjort i Örnsköldsvik när det gäller kultur, kreativitet och folkbildning, liknar ingenting som gjorts tidigare. De trodde på sin idé och har nu lyckats utöka sin verksamhet att nå fler målgrupper och även målgrupper som normalt sett inte konsumerar kultur. I dag är Vardagsrummet ett etablerat begrepp.

Studiecirklar

VI STÖTTAR VÅRA STUDIECIRKLAR MED ALLT IFRÅN lån av lokaler, ekonomiskt och pedagogiskt stöd till hjälp med utrustning, material och vårt breda kontaktnät. Under året har vi haft studiecirklar i bland annat gospel, broderi, bibelstudier och musikskapande. Vår ambition är att hjälpa människor att söka kunskap, uttrycka sig, och utvecklas tillsammans med andra. Här nedanför finns fler exempel på den bredd av studiecirklar som varit aktiva under året. Framöver planerar vi för fler riktade satsningar och koncept som svarar upp mot tydliga behov hos grupper och individer.

**Bokcirkel:
Finland i våra
hjärtan**

**Högläsning:
Vi läser
Bondbönan**

1082

studiecirklar har ägt rum i Bilda Nord under 2018. Vi har arrangerat **488** arrangemang under kategorin Annan folkbildningsverksamhet och **3531** kulturprogram. Majoriteten av verksamheten har ägt rum i samverkan med lokala samverkansparter.

**Tjejfeministisk
samtalsgrupp**

**Replikals-
verksamhet**

**Kvinnogrupp
för asyl-
sökande**

**Katolsk-
Filippinsk
körsång**

**Etiopiska
kyrkans
historia**

Bokcirkel: Tror du att du kan förändra världen utan att anstränga dig?

**Bibelhebreiska
för nybörjare**

**Sy och prata
svenska**

**Alphagrupper:
Grundkurs i
kristen tro**

**Kreativt
skrivande**

**Samtalsgrupp:
Dela livet**

**Kurser i
Lindy hop**

**Kurs i
nyckelharpa**

**Högläsning på
äldreboenen**

**Skogsbad i
advent**

**Arrangörskap
inför popkollo**

**Vi lär oss om
sittdans**

Kulturkompis

Arrangemang i samverkan - ett urval

Punkfest 18

Stor punkfestival i samverkan med Verket i Umeå.

Livemusik på Plectrum

En lokal musikscen i Umeå i samverkan med Göran Teljebäck och Plectrum.

Popkollo

Två musikläger för tjejer och icke-binära i Älvsbyn i samverkan med Popkollo Norrbotten.

Saltfolk

En folkmusikfestival på Saltoluokta fjällstation i Gällivare, i samverkan med Svenska turistföreningen.

Krubb & klokhet

Lunchföreläsningar om aktuella teman i samarbete med Offcoff i Örnsköldsvik

Spela roll – vikten av lyhörda vuxna

Föredrag med Bildas Carina Söderlund i Härnösand.

Vardagsrummet

Kreativa workshops, poesikvällar och livemusik i samarbete med föreningen Vardagsrummet i Örnsköldsvik.

Kullar och klang

En hållbarhetsfestival och en frisk fläkt mitt i klimatångesten, i nuet och framtiden, i samverkan med föreningen Kullar och Klang. I Vännforsbäck utanför Umeå.

Dans- och spelstämma på Anundsjö

En heldag i folkmusikens tecken i samverkan med Örnsköldsviks Folkmusikförening.

Luleå Hamnfestival

En av de största publika arrangemangen i Norra Sverige, i samverkan med Luleå Kommun mfl.

Visfestival Holmön

En familjär festival på Sveriges soligaste ö. Här kombineras etablerade vismusiker med nykomlingar. I samverkan med föreningen Visum.

Målarretreat i Skellefteå

En helg för målande i stillhet i samarbete med Equmeniakyrkan i Skellefteå.

Poesihörnan

En mötesplats för poesiintresserade människor där lokala poeter läser eget och andras material. I samverkan med Arkenbiblioteket i Örnsköldsvik.

Svenska från dag 1

Språkkurser för nyanlända människor i samarbete med Pingstkyrkan i Örnsköldsvik.

Work Together

Ett projekt som tillsammans med ungdomar arrangerar välgörenhetskonsserter för att samla in pengar till Frälsningsarméns välgörande projekt, i Skellefteå.

Utbilning i DJ och ljudteknik

DJ-utbildning och liveljudsutbildning för tjejer inför konsert med bandet MIPSO. DJ-utbildningen har lett till en DJ-studiecirkel i Vilhelmina. I samverkan med Vilhelmina Folkets Hus.

Utbildningen Pingst ledare

Föreläsningar i olika teman; gudstjänsten, internationellt arbete, smågrupper, undervisning och församlingen för ca 600 ledare inom pingströrelsen.

Gala för ensamkommande ungdomar

En kväll för att uppmärksamma och stötta ensamkommande ungdomar. 28 000 kr samlades in till föreningen Arezo Umeå som hjälper utsatta ungdomar. I samverkan med Vän i Umeå och flera lokala samverkansparter.

Bilda f... la livet

Bilda

Stödfunktioner

Administration och ekonomi

2018 har vi fortsatt arbetet med att se över och justera arbetssätt och rutiner. Ett arbete som fortsätter under 2019. Ekonomihantering och rutiner har tagits upp i utbildning inom ekonomi, administration och kvalitet, riktlinjer har även varit ett av fokusområdena vid årets internkontroll.

Utvecklingsgruppen inom administration för teamledarna i de sex regionerna har tillsammans med anställda på förbundskansliet mötts fyra gånger. Utvecklingsgruppen arbetar med att utveckla enhetliga rutiner för rapportering av verksamheten i Bilda men är också ett stöd för respektive regions utvecklingsarbete inom ekonomi och administration, samt inom deras arbete med regional kvalitetsutveckling.

Vi har under 2018 fortsatt fokusera på att öka antalet arrangemang där e-lista används för rapportering. Antalet studiecirkelar som använder e-lista har under året fördubblats i Bilda Nord. Detta innebär tidsbesparing för administrationen, en ökad säkerhet för hanteringen av personuppgifter och mindre belastning på miljön.

Kvalitet

Bildas systematiska kvalitetsarbete utgår från att stödja och säkerställa att verksamheten är i linje med statens folkbildningspolitiska mål och fyra syften med stödet till folkbildningen, Bildas ändamålsparagraf, Bildas strategidokument Möten över gränser och verksamhetsplaner. Det systematiska kvalitetsarbetet ska avspegla alla nivåer och innefattar såväl administration som verksamhetsformer och innehåll.

Den löpande internkontrollen genomförs i enlighet med Bildas instruktion för internkontroll och syftar till följande:

- granska om den inrapporterade verksamheten genomförts enligt anvisningar och krav,
- fånga upp väsentliga brister,

- följa upp regionens övergripande arbete med internkontroll, med fokus på regionens handlingsplaner och kvalitetshöjande åtgärder,
- utföra kontroller av särskilt riskfyllda kontrollaktiviteter och rutiner inom ekonomi och bokföring,
- kartlägga eventuellt behov av ytterligare fördjupad granskning och
- stödja regionens utvecklingsarbete inom internkontroll genom gemensam reflektion över styrkor och brister.

De brister och verksamhetsrisker som identifierats hanteras genom kvalitetshöjande åtgärdsarbete som genomförs på både regional och central nivå.

Under 2018 genomfördes en kvalitativ och kvantitativ deltagar- och ledarundersökning för att fånga delaktigheten och lärandet hos deltagare och grupper i studiecirkelar, samt deras upplevelse av Bildas stöd. En jämförelse mellan 2017 och 2018 visar en positiv utveckling vad gäller deltagarnas upplevda delaktighet, ledarnas bedömning av gruppens lärande och deras nöjdhet med Bildas stöd.

Bilda arbetar kontinuerligt med att förbättra sitt kvalitetsarbete. Under 2018 har exempelvis följande utvecklingsarbete genomförts:

- Formalisering av nätverk för regionala teamledare för administratörer för ökat lärande, samordning och kvalitetssäkring.
- Utveckling av kansliets granskningsuppdrag, inklusive den särskilda kontrollen av regionernas övergripande systematiska kvalitetsarbete.
- Utveckling av interna utredningsrutiner.
- Utveckling av innehåll och metoder för deltagar- och ledarintervjuer och efterföljande analys för att stärka

organisationens interna lärande.

- Arbete med att utveckla former för regionernas och förbundskansliets uppföljning av folkbildningens fyra syften.
- Framtagande av statistiska underlag och nyckeltal för verksamhetsuppföljning och utveckling över tid.

Under 2018 genomfördes en fördjupad granskning (särskild kontroll) av 2017 års verksamhet i tre av Bildas sex regioner. Motsvarade 5 procent av Bildas totala antal studietimmar i verksamhetsformerna studiecirklar, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram valdes ut slumpvis för kontroll mot närvarolistor och kulturrapporter i de tre regionerna. Därutöver genomfördes särskilda kontroller av bland annat följsamhet gentemot anvisningar för statsbidragsfinansierad folkbildning, kraftiga verksamhetsförändringar och kvalitetssäkring av rapporterings- och ekonomihantering.

HR

HR arbetar med processer som handlar om att attrahera och utveckla medarbetare. En del i det arbetet är gemensamma kompetensutvecklingsinsatser, som introduktionsutbildningen Ny i Bilda och Hantverket konsulent, för fortbildning av konsulenter samt ekonomi- och kvalitetsutbildningar för nyanställda. Under 2018 har även riktade kompetensutvecklingsinsatser genomförts för kommunikatörer, nya chefer kring ledarskap och arbetsmiljö och även en utbildning för skyddsombud. I samband med regionala och nationella nätverksträffar inom våra profilområden kultur, samhälle och kyrka har erfarenhetsutbyte och kompetenspåfyllnad också skett.

Nytt för i år är att vi arbetar mer med digitala utbildningar, bland annat genom det vi kallar kollegial kompetensutveckling där medarbetare delar erfarenheter, metoder och kunskaper. Alla medarbetare i Bildas sex regioner har under hösten fått utbildning i den nya webbaserade grundutbildningen för cirkelledare. Under året har vi uppdaterat policys vad gäller tillgänglighet och jämställdhet och under 2019 behöver vi i Bilda förankra hur vi säkrar att vi lever upp till dessa.

Kommunikation och IT

Det strategiska kommunikationsarbetet syftar till att stödja verksamhetsmålen, med det övergripande målet att skapa förtroendefulla relationer med våra intres-

senter. Det förändringsarbete som inleddes 2017 fortsatte under 2018 med implementering av en strategi för digital kommunikation. Fokus i kommunikationsarbetet är att tydliggöra Bildas verksamhet utifrån våra intressenters behov. Vi prioriterar personliga möten och digitala kanaler. Under 2018 ökade Bildas synlighet (räknat räckvidd och engagemang) i sociala medier liksom antalet månatliga besökare och sidvisningar på webben. En faktor som bidragit till den ökningen är att vi jobbat mer med rörlig bild - något som kommer fortsätta utvecklas under 2019.

Bilda Nord har också ökat synligheten i samband med satsningar som *Träna civilkurage* och *#Killmiddag*. Båda projekten har fått stor medial uppmärksamhet i dagspress och radio. Vårt initiativ *Poesi- och berättarfestivalen* fick även det stor uppmärksamhet medialt. Under 2018 togs en ny grafisk profil fram, för att bättra matcha Bildas breda verksamhet och ge en verktygslåda för digital kommunikation. Den nya grafiska profilen fasas in under längre tid av hänsyn till ekonomi och hållbarhet.

Under året genomfördes även ett omfattande arbete med att uppdatera Bildas webbplats, bilda.nu. Den nya versionen lanseras våren 2019. I samband med Almedalsveckan lanserades Bildas podd *Livet på jorden* i vilken Bildas förbundsrektor Åsa Paborn samtalar om existentiella frågor med en inbjuden gäst. I samverkan med det digitala utvecklingsprojektet förberedde IT och kommunikation nya effektiva digitala arbetssätt, med målet att införa nya arbetsverktyg under 2019.

Digitaliseringsprojekt

Under 2018 har Bilda startat ett förbundsgemensamt digitalt utvecklingsprojekt. Ett projekt som löper över tre år och som handlar om att utveckla verksamhet och arbetssätt utifrån nya behov. Något av de mer uppmärksammade initiativen är integrationsprojektet Kulturkompis, som under året utvecklats med ny webbplats med ett inbyggt matchningsverktyg som nylanserades i slutet av 2018. Civilkurage i 10 steg är ett annat exempel på ett digitalt studiematerial i Bildas öppna utbud.

Vi har under året också genomfört en digital studie-cirkel i Bibelhebreiska. Det öppnade möjligheten för människor i hela landet att bilda sig i ett smalare, nischat ämne. Föreläsningen om fenomenet Prepping i Örnsköldsvik streamades och sändes även live på Husumgården.

Ledarutveckling

Under 2018 har vi lanserat Bildas webbaserade grundutbildning för cirkelledare. Detta blev möjligt i och med de nya direktiv som kom från Studieförbunden i slutet av 2017, och som möjliggjorde en digital utbildning. Den nya utbildningen är, tillsammans med introduktionssamtalet, den inledande och obligatoriska delen i Bildas ledarutvecklingskoncept Lära för att Leda. Ledaren får en introduktion till folkbildning och Bilda som studieförbund, hur studiecirkelpedagogiken och ledarrollen fungerar, synen på kunskap, lärande och grupprocesser.

Under året har Bildas ledarlåda uppdaterats, den består av pedagogiska redskap och metoder för studiecirkel. 2018 har vi också skräddarsytt vår kompetensutveckling för Bildas ledare, till exempel genom följande satsningar:

- Inspirationsdag för våra volontärer inom *folkbildning i vården*.
- Ambassadörshelg med tema mångfald och dialog. Här deltog ambassadörer från våra medlemsorganisationer.
- Inspirationsdag om hållbart ledarskap för församlingar.
- Utbildning för sittdansledare
- Kurser i ljudteknik för studiecirkel i musik

Kompetensområde: Mellanöstern

Bilda har under 2018 genomfört 26 studieresor till Israel och Palestina, med sammanlagt 411 deltagare. Det innebär en betydligt fler än föregående år, då antalet resor var 18, med 360 deltagare. Varje resa är unik med ett program utarbetat i nära anslutning till eller särskilt utformat för den specifika gruppen. Hälften, 47 procent av deltagarna, har funnits i studieresor som arrangerats i samverkan med en församling eller förening bland Bildas medlemsorganisationer. 26 procent har funnits i resor som arrangerats tillsammans med en samverkanspart, som exempelvis en folkhögskola eller gymnasieskola. 13 procent av deltagarna har funnits i resor som har vänt sig till en bred allmänhet. Personalen i Bilda Nord har under året gjort en utbildningsresa till området.

I februari genomfördes en utbildningsresa med 15 resepedagoger från Bilda. Varje studieresa som arrangeras av oss leds av en resepedagog som fungerar både som reseledare och pedagog. Det är dennes uppgift att hålla samman gruppen genom programmet, men också att hjälpa deltagarna att tillsammans reflektera över sina många intryck och upplevelser. Bilda har ca 30 resepedagoger, varav flertalet utför sitt uppdrag på ideell basis.

Under året har Bilda Nord marknadsfört en låtskrivarresa som äger rum 2019. Vi har även utlyst stipendium till personer som vill lära sig mer om situationen i Israel, på Västbanken och Gaza. Med stipendiet vill vi möjliggöra närkontakt med människor och miljöer i området men även möten, studier, skapande verksamhet och kulturutbyten.

Regionfakta

Regionstämma med tema mångfald och tillit i praktiken

Lördagen den 14 april 2018 hölls regionstämma på Frälsningsarmén i Umeå. I samband med stämman arrangerades en inspirationsdag med temat *Mångfald och tillit i praktiken*, där delar av dagen öppnades upp för offentlighet. I föreläsningen *Ensam genom Iran - 184 mil av tillit* pratade Kristina Paltén om att övervinna sina rädslor och därmed bygga tillit både till sig själv och andra. Under seminariet och workshopen MOD – mångfald och dialog, fick deltagarna konkreta verktyg för att skapa ett mer inkluderande samhälle. Dessutom blev det jazz, pop och klassisk musik med blåsorkestern Blåsljud.

Styrelsen

Regionstyrelsen för Studieförbundet Bilda Nord har haft följande sammansättning sedan april 2018:

Lennart Ljung, Bygdsiljum, ordförande
Ola Bojestig, Härnösand, vice ordförande
Per-Martin Jonasson, Sävar
Peter Asplund, Kalix
Mizan Zeray, Umeå
Rosemarie Essebro, Lycksele
Roland Gustafsson, Storuman
Ingrid Nordlund, Kramfors
Inger Edvall, Häggvik, Nordingrå
Fatima Rosendahl, Luleå

Personal

Regionchef: Kristina Kalén, 100 % from 18-06-01
Enhetschef och verksamhetsutvecklare: Therese Blomberg, 25 % till 18-10-14 därefter 100%

Verksamhetsutvecklare:

Ida Johansson 100 % - *Kultur och Samhälle, föräldraledig*
Maria Sundström, 100 % - *Profilområdesansvarig och teamledare för Kultur*
Rolf Mörtzell, 100 % - *Kyrka*
Petra Falk, 60 % - *Profilområdesansvarig och teamledare för Kyrka samt ansvarig för kompetensområde Mellanöstern*

Cathrine Enqvist, 100 % - *Kyrka, Kultur och Folkbildning i vården.*

Kristoffer Fredriksson, 100 % - *Kyrka och profilområdesansvarig och teamledare för Samhälle*

Elin Holmberg, 75% - *Kultur och Samhälle*

David Johansson, 100 % - *Kyrka*

Jonas Lyxén, 100 % - *Musik*

Dennis Kalla, 100 % - *Kultur och Samhälle, vikarie*

Sunniva Abelli 50 % - *Folkmusik och producent för Umefolk*

Jerry Johansson, 100 % - *Projektledare IOP (Idéburet offentligt partnerskap)*

Anneli Rundström Karlsson, 75 % - *Kyrka och Samhälle, Vikarie till 18-08-20*

Administratörer:

Elisabeth Odenius-Lundgren 100%, samordnare
Yordanos Michael 75 %, föräldraledig
Gunilla Myntti 75 %, vikarie
Sofie Stefansson 75 %
Christina Wiklund 25 %
Carina Carlsson 50 %

Kommunikatörer:

Maja Rintala, 100 %

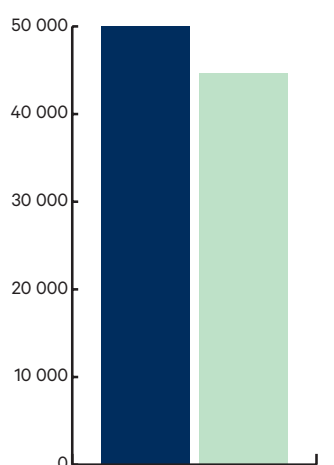
Verksamhetsstatistik

Verksamhetsvolym

(Asylverksamhet ej inräknat)

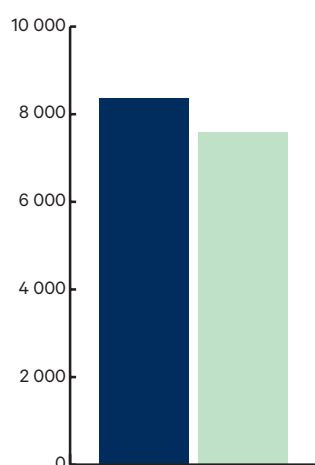
Verksamhetsform	Antal arrangemang		Antal unika deltagare		Antal studietimmar	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Studiecirklar	1 254	1 082	4 311	3 773	49 941	44 599
Annan folkbildningsverksamhet	520	488	4 592	4 649	8 354	7 579
Kulturprogram*	3 781	3 531	–	–	34 029	31 779
Totalt	5 555	5 101	8 903	8 422	92 324	83 957

* På kulturprogram förs ingen statistik över unika deltagare. Kulturarrangemang räknas om till 9 st studietimmar/arrangemang.

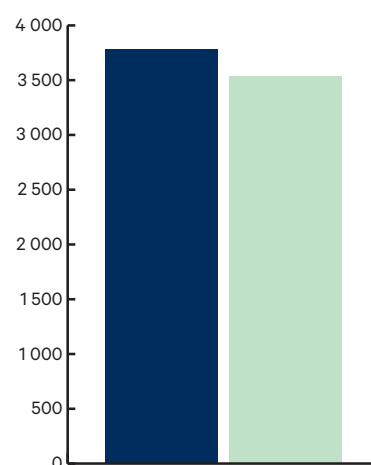
Studiecirklar

■ Antal studietimmar 2017
■ Antal studietimmar 2018

Annan folkbildningsverksamhet

■ Antal studietimmar 2017
■ Antal studietimmar 2018

Kulturprogram

■ Antal arrangemang 2017
■ Antal arrangemang 2018

Riktade insatser 2018

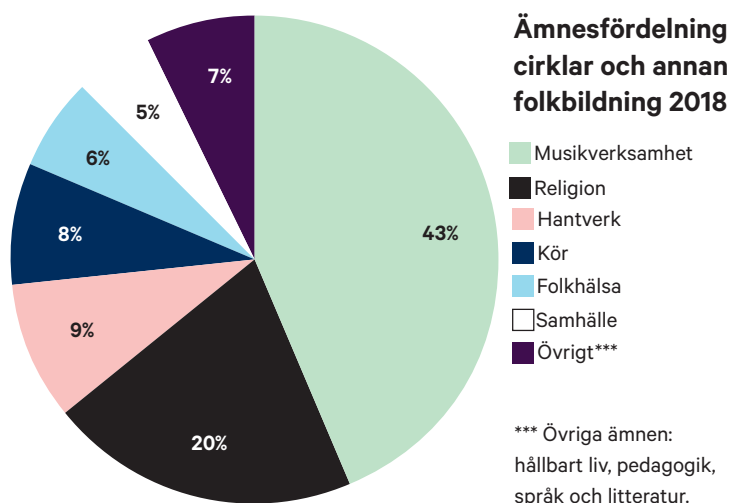
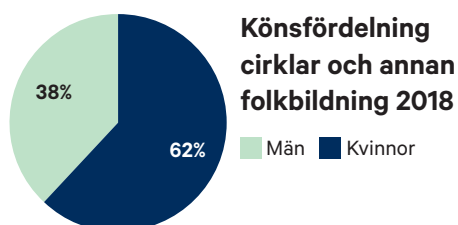
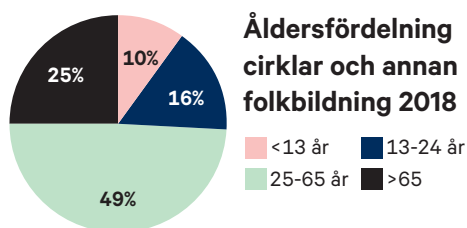
Verksamhetsform	Antal arrangemang	Antal unika deltagare	Antal studietimmar
Svenska från dag 1	45	333	1 647
Vardagssvenska	2	38	192
Uppsökande och motiverande insatser	8	25	266
Föräldrars delaktighet i lärandet	1	9	9
Totalt	56	405	2 114

Verksamhet medlemsorganisationer, samverkande organisationer, fria grupper och egen regi

Verksamhetsform	Antal arrangemang		Antal deltagare		Antal studietimmar*	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Medlemsorganisationer	2 736	2 808	89 764	102 005	38 135	38 107
Därav Frikyrkor	2 244	1 957	64 762	62 218	31 629	27 551
Därav Ortodoxa kyrkor	445	488	24 353	25 362	5 846	7 058
Därav Katolska kyrkan	34	27	355	235	546	384
Därav Ekumeniska organisationer	13	245	294	5 369	114	2 443
Därav lokala medlemsorganisationer	-	91	-	8 821	-	671
Samverkande organisationer	1 094	729	40 261	40 388	16 485	15 549
Därav kulturföreningar	385	280	16 775	6 031	8 343	9 647
Därav kyrkliga organisationer	319	198	12 108	4 973	3 739	2 795
Därav övriga	390	251	11 378	29 384	4 403	3 107
Fria grupper**	737	588	30 878	29 637	24 594	18 709
Därav kulturgrupper	601	467	28 032	26 566	20 838	15 587
Därav övriga	136	121	2 846	3 071	3 756	3 122
Verksamhet i egen regi	988	981	43 653	42 181	13 110	11 752
Totalt	5 555	5 106	204 556	214 211	92 324	84 117

* Kulturprogram räknas om till 9 studietimmar/arrangemang.

** Grupper som inte är kopplade till en församling/förening.

Verksamhet fördelad på län och kommuner

Norrbottnens län

	Antal arrangemang		Antal deltagare		Antal studietimmar	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Arjeplog						
Studiecirklar	4	3	24	14	40	28
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	1	1	65	41	9	9
Summa	5	4	89	55	49	37

Arvidsjaur

Studiecirklar	4	2	40	8	122	40
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	53	58	1 616	1 470	477	522
Summa	57	60	1 656	1 478	599	562

Boden

Studiecirklar	45	36	391	318	1 290	941
Annan folkbildningsverksamhet	28	29	345	449	898	609
Kulturprogram	133	112	6 180	4 983	1 197	1 008
Summa	206	177	6 916	5 750	3 385	2 558

Gällivare

Studiecirklar	7	8	63	52	154	288
Annan folkbildningsverksamhet	8	5	145	123	49	244
Kulturprogram	21	11	1 137	836	189	99
Summa	36	24	1 345	1 011	392	631

Haparanda

Studiecirklar	5	10	48	86	182	455
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	20	16	365	243	180	144
Summa	25	26	413	329	362	599

Jokkmokk

Studiecirklar	0	0	0	0	0	0
Annan folkbildningsverksamhet	1	1	11	36	48	2
Kulturprogram	9	2	193	46	81	18
Summa	10	3	204	82	129	20

Norrbottens län

	Antal arrangemang		Antal deltagare		Antal studietimmar	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Kalix						
Studiecirklar	7	8	65	77	208	229
Annan folkbildningsverksamhet	2	3	19	28	50	60
Kulturprogram	19	18	458	489	171	162
Summa	28	29	542	594	429	451
Kiruna						
Studiecirklar	4	2	32	14	81	42
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	52	52	2 059	2 004	468	468
Summa	56	54	2 091	2 018	549	510
Luleå						
Studiecirklar	130	129	816	822	5 392	5 068
Annan folkbildningsverksamhet	62	43	829	672	760	590
Kulturprogram	305	320	20 763	15 594	2 745	2 880
Summa	497	492	22 408	17 088	8 897	8 538
Pajala						
Studiecirklar	0	0	0	0	0	0
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	0	0	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0	0	0
Piteå						
Studiecirklar	27	24	234	220	642	662
Annan folkbildningsverksamhet	12	12	200	251	289	135
Kulturprogram	71	63	5 115	6 078	639	567
Summa	110	99	5 549	6 549	1 570	1 364
Älvsbyn						
Studiecirklar	21	15	153	107	643	676
Annan folkbildningsverksamhet	2	4	8	28	31	104
Kulturprogram	84	70	3 921	3 302	756	630
Summa	107	89	4 082	3 437	1 430	1 410

Norrbottens län						
	Antal arrangemang		Antal deltagare		Antal studietimmar	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Överkalix						
Studiecirklar	0	0	0	0	0	0
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	0	1	0	45	0	9
Summa	0	1	0	45	0	9
Övertorneå						
Studiecirklar	0	0	0	0	0	0
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	0	0	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0	0	0
Summa Norrbottens län	1 137	1 058	45 295	38 436	17 791	16 689

Västerbottens län						
Bjurholm						
Studiecirklar	2	2	20	16	52	58
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	0	0	0	0	0	0
Summa	2	2	20	16	52	58
Dorotea						
Studiecirklar	2	2	8	10	51	48
Annan folkbildningsverksamhet	0	2	0	28	0	3
Kulturprogram	5	1	293	30	45	9
Summa	7	5	301	68	96	60
Lycksele						
Studiecirklar	27	19	189	147	593	472
Annan folkbildningsverksamhet	30	18	357	245	550	167
Kulturprogram	290	166	16 542	16 401	2 610	1 494
Summa	347	203	17 088	16 793	3 753	2 133

Västerbottens län

	Antal arrangemang		Antal deltagare		Antal studietimmar	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Malå						
Studiecirklar	25	20	224	156	706	582
Annan folkbildningsverksamhet	8	4	154	59	111	48
Kulturprogram	136	171	2 476	3 407	1 224	1 539
Summa	169	195	2 854	3 622	2 041	2 169

Nordmaling

Studiecirklar	14	10	103	71	290	237
Annan folkbildningsverksamhet	2	6	29	64	53	83
Kulturprogram	64	56	2 867	2 814	576	504
Summa	80	72	2 999	2 949	919	824

Norsjö

Studiecirklar	15	7	114	31	309	125
Annan folkbildningsverksamhet	14	13	166	146	285	268
Kulturprogram	72	70	1 837	1 572	648	630
Summa	101	90	2 117	1 749	1 242	1 023

Robertsfors

Studiecirklar	31	29	230	234	931	810
Annan folkbildningsverksamhet	16	6	250	170	178	46
Kulturprogram	30	13	1 387	872	270	117
Summa	77	48	1 867	1 276	1 379	973

Skellefteå

Studiecirklar	156	122	1 216	940	4 829	3 333
Annan folkbildningsverksamhet	59	70	646	806	901	777
Kulturprogram	589	565	20 854	12 654	5 301	5 085
Summa	804	757	22 716	14 400	11 031	9 195

Sorsele

Studiecirklar	0	0	0	0	0	0
Annan folkbildningsverksamhet	1	2	9	36	4	20
Kulturprogram	1	1	12	220	9	9
Summa	2	3	21	256	13	29

Västerbottens län						
	Antal arrangemang		Antal deltagare		Antal studietimmar	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Storuman						
Studiecirklar	16	10	103	70	264	125
Annan folkbildningsverksamhet	4	8	48	71	47	78
Kulturprogram	27	10	939	714	243	90
Summa	47	28	1 090	855	554	293
Umeå						
Studiecirklar	496	405	2 508	2 137	25 906	22 086
Annan folkbildningsverksamhet	163	128	3 037	2 419	2 059	1 722
Kulturprogram	829	932	70 064	70 938	7 461	8 388
Summa	1 488	1 465	75 609	75 494	35 426	32 196
Vilhelmina						
Studiecirklar	7	3	44	22	156	84
Annan folkbildningsverksamhet	6	7	117	63	83	75
Kulturprogram	58	76	5 926	14 500	522	684
Summa	71	86	6 087	14 585	761	843
Vindeln						
Studiecirklar	9	14	83	117	232	322
Annan folkbildningsverksamhet	19	20	329	250	422	431
Kulturprogram	51	51	1 018	1 104	459	459
Summa	79	85	1 430	1 471	1 113	1 212
Vännäs						
Studiecirklar	19	22	117	143	388	601
Annan folkbildningsverksamhet	6	5	50	44	79	36
Kulturprogram	23	29	812	1 291	207	261
Summa	48	56	979	1 478	674	898
Åsele						
Studiecirklar	1	0	12	0	28	0
Annan folkbildningsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Kulturprogram	0	0	0	0	0	0
Summa	1	0	12	0	28	0
Summa Västerbottens län	3 323	3 095	135 190	135 012	59 082	51 906

Västernorrlands län						
	Antal arrangemang		Antal deltagare		Antal studietimmar	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Härnösand						
Studiecirklar	48	56	367	407	2 156	2 553
Annan folkbildningsverksamhet	8	8	96	87	137	157
Kulturprogram	30	55	1 095	19 541	270	495
Summa	86	119	1 558	20 035	2 563	3 205
Kramfors						
Studiecirklar	12	7	110	70	266	150
Annan folkbildningsverksamhet	3	5	55	103	12	31
Kulturprogram	137	250	2 438	3 467	1 233	2 250
Summa	152	262	2 603	3 640	1 511	2 431
Sollefteå						
Studiecirklar	17	25	175	238	668	1 395
Annan folkbildningsverksamhet	9	12	61	116	222	497
Kulturprogram	58	24	1 902	585	522	216
Summa	84	61	2 138	939	1 412	2 108
Örnsköldsvik						
Studiecirklar	103	92	804	691	3 362	3 189
Annan folkbildningsverksamhet	57	77	824	1 058	1 086	1 396
Kulturprogram	613	337	16 144	14 303	5 517	3 033
Summa	773	506	17 772	16 052	9 965	7 618
Summa Västernorrlands län	1 095	948	24 071	40 666	15 451	15 362
Totalt	5 555	5 101	204 556	214 114	92 324	83 957

Årsredovisning för

Studieförbundet Bilda Nord

Org.nr 894002-7942

Räkenskapsåret
2018-01-01 - 2018-12-31

Innehållsförteckning:	Sida
Förvaltningsberättelse	1-2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4-5
Noter	6-10
Underskrifter	11

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Studieförbundet Bilda Nord, org.nr 894002-7942, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

Allmänt om verksamheten

Att människans drivkraft är stark visar alla den folkbildning som genomförts i vår nordliga region under 2018. Bilda Nord har möjliggjort allt från Lindy Hop, sittdans, civilkurageträning, skogsbad och Katolsk-Filipinsk körsång till Midnight Light Festival. Vi har verksamhet i byar, mindre samhällen och större städer efter norrlandskusten. Bilda Nords breda perspektiv gäller såväl innehåll som geografi, vilket är en enorm styrka.

I ett samhälle är egenmakt i form av kunskap, allas lika värde, religionsfrihet och rätten till en kulturell infrastruktur grundfundament. Bilda Nord skapar förutsättningar för att individer, grupper, medlemsorganisationer och samarbetsparter kan stärka och försvara dessa livsviktiga demokratiska principer.

Arrangemangstyp 2,3,6 är en efterfrågad verksamhet men tar också mycket tid från verksamhetsutvecklare. Verksamheten inbringar ca 1,4 miljoner i statsbidrag vilket motiverar den nedlagda arbetstiden/insatsen. Den externa finansieringen, t ex Killmiddag innebär tidsåtgång gällande ansökningar och redovisningar till extern part. Killmiddagar är en stark profilerande verksamhet där efterfrågan varit större än vi kunnat genomföra. Inom frikyrka ser vi en sviktande trend där församlingarna både blir mindre och färre. I, i stort sett, alla kommuner minskar studiecirkelverksamheten inom alla områden. Denna trend är gemensam för hela Bilda och förmodligen alla studieförbund. Kulturarrangemangen ökar inte men antalet deltagare totalt ökar.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I Bilda Nords personalgrupp upplever många en mycket stor individuell belastning sedan många år. Det gäller alla profilområden (kyrka, samhälle, kultur) och administration. Under 2018 har flera vikariat och nyanställningar påverkat arbetsbelastningen för de som fått ta ansvar för inskolning mm. En verksamhetsutvecklare gick in i ny roll som enhetschef utan att någon tog över den personens ordinarie arbetsuppgifter. Ny regionchef tillsattes först i juni efter en period av vakans. En enhetschef var tjänstledig på 75 % mars - oktober utan någon ersättare i chefsfunktionen. En verksamhetsutvecklare var tjänstledig på 25 % jan-juni utan ersättare. Dessutom hade den kvarvarande personalen haft uppdrag inom Förbundskansliet motsvarande 50 % av heltid under året. En 40 % vakans för fackligt uppdrag tillsattes inte förrän dec 2018. Trots alla dessa omständigheter har verksamheten inte tappat allt för mycket mark.

Framtida utveckling

- * Ett gemensamt regionalt strategiskt arbete rörande prioriteringar av verksamhet och ekonomi
- * Längre framförhållning och bättre detaljplanering kopplade till VP och HP
- * Större kunskap och insyn i verksamhetsbudgeten i stort samt varje verksamhetsutvecklarnas egna budgetposter
- * Fler regionala satsningar där t ex kulturprogram följs upp med studiecirkelerbjudanden (optimering och synergi mellan olika verksamhetsdelar)
- * Behov av tydligare erbjudande såsom relevant studiecirkelmateriel, se ovan
- * Specifika kommunsatsningar i färdiga koncept (t ex Bokcirklar, musikturné, Killmiddag, Samisk kultur)

- * Fokusera på angelägen och kvalitativ folkbildningsverksamhet med ett tydligt anordnarskap
- * Inventera och etablera nya samarbetsparter (t ex Folkbiblioteken, Norrbotniabanan)
- * Värna och måna om personalens arbetssituation genom att bl a ställa relevanta krav på verksamhetsutveckling kopplade till social och organisatorisk arbetsmiljö

Flerårsöversikt

	2018	2017	2016	Belopp i kkr 2015
Intäkter	20 602	21 535	16 259	13 463
Årets resultat	148	11	599	255
Soliditet, %	71	69	56	57

Förändringar i eget kapital

	Balanserat resultat	Tillskott kapital gamla Bilda Mitt	Årets resultat	Summa eget kapital
Vid årets början	6 401 226	0	10 721	6 411 947
Disposition enl årsstämmobeslut	10 721		-10 721	
Årets resultat			148 400	148 400
Vid årets slut	6 411 947	0	148 400	6 560 347

Resultatdisposition

	Belopp i kr
balanserat resultat	6 411 947
årets resultat	148 400
Totalt	6 560 347
disponeras för	
balanseras i ny räkning	6 560 347
Summa	6 560 347

Bolagets resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2018-01-01- 2018-12-31</i>	<i>2017-01-01- 2017-12-31</i>
Verksamhetsintäkter			
Deltagarintäkter		907 071	855 963
Bidrag	2	17 792 628	19 439 540
Övriga intäkter		1 901 866	1 239 622
Summa verksamhetsintäkter		20 601 565	21 535 125
Verksamhetskostnader			
Material och externa verksamhetstjänster		-3 161 029	-2 339 578
Övriga externa kostnader	3	-6 618 386	-7 931 135
Personalkostnader	4	-10 643 334	-11 238 046
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	8	-32 038	-14 008
Summa rörelsekostnader		-20 454 787	-21 522 767
Verksamhetens resultat		146 778	12 358
Resultat från finansiella investeringar			
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	7 338	6 808
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-5 716	-8 445
Summa finansiella poster		1 622	-1 637
Resultat efter finansiella poster		148 400	10 721
Årets vinst			
Fördelning av årets resultat	7	148 400	10 721
Kvarstående belopp för året		148 400	10 721

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2018-12-31</i>	<i>2017-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	8	56 214	51 376
Summa materiella anläggningstillgångar		56 214	51 376
Summa anläggningstillgångar		56 214	51 376
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	9	1 207 126	351 175
Övriga fordringar	10	1 460 796	840 591
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	584 231	1 494 805
Summa kortfristiga fordringar		3 252 153	2 686 571
Kassa och bank	12		
Kassa och bank		5 973 259	6 626 214
Summa kassa och bank		5 973 259	6 626 214
Summa omsättningstillgångar		9 225 412	9 312 785
SUMMA TILLGÅNGAR		9 281 626	9 364 161

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2018-12-31</i>	<i>2017-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Balanserat resultat		6 411 947	6 401 226
Årets resultat		148 400	10 721
Summa eget kapital		6 560 347	6 411 947
<i>Långfristiga skulder</i>			
Långfristiga skulder	13,14	50 000	50 000
Summa långfristiga skulder		50 000	50 000
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder	15	939 317	1 032 500
Övriga skulder	16	224 267	251 294
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	1 507 695	1 618 420
Summa kortfristiga skulder		2 671 279	2 902 214
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		9 281 626	9 364 161

Noter

Belopp i kr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2).

Definition av nyckeltal

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt (22 %) i förhållande till balansomslutningen.

Intäkter

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Deltagarintäkter

Intäkten redovisas i den period som verksamheten har ägt rum.

Övriga intäkter

Intäkter redovisas i samband med att tjänst utförs.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstillgångar	År
-----------------------	----

Materiella anläggningstillgångar:

-Inventarier	3 år
--------------	------

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Personal

De anställda cirkelledarna och övriga som endast blivit arvoderade med små belopp tas upp med en totalsumma för utbetalt arvode.

Not 2 Bidrag

<i>Belopp i kkr</i>	2018	2017
Statsbidrag, bas	12 306	12 851
Stadsbidrag, projekt	1 480	1 122
Landstingsbidrag	1 096	1 202
Kommunbidrag, bas	2 077	2 231
Kommunbidrag, projekt	655	1 348
Sida-bidrag	29	32
Övriga bidrag	150	655
Summa	17 793	19 441
<i>Fördelning av landstingsbidrag:</i>		
Norrbottnens län	172	268
Västerbottens län	748	738
Västernorrlands län	176	196
	1 096	1 202

Not 3 Övriga externa kostnader

<i>Belopp i kkr</i>	2018	2017
Avgifter för köpta tjänster		
Bildas förbundskansli	2 988	3 078
Övriga externa kostnader	3 630	4 853
Summa	6 618	7 931

Not 4 Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader (kkr)

	<i>2018-01-01- 2018-12-31</i>	<i>2017-01-01- 2017-12-31</i>
Löner och andra ersättningar:		
Styrelse	43	21
Timanställda och tillfälligt anställda	531	383
Tjänstemän	6 228	6 762
Summa	6 802	7 166
Sociala kostnader	2 820	2 889
(varav pensionskostnader)	600	628

Styrelsens ersättning utgår som mötesarvode och beslutas av regionstämman.
Av personalkostnaderna avser inget föreningens styrelse.

Medelantalet anställda

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Antal anställda	18	19
Antal ledamöter styrelsen	10	10
Summa	28	29

Not 5 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter (kkkr)

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Ränteintäkter, övriga	7	7
Summa	7	7

Not 6 Räntekostnader och liknande resultatposter (kkkr)

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Räntekostnader, övriga	6	8
Summa	6	8

Not 7 Fördelning av årets resultat (kkkr)

	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	148	11
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar från tidigare år	0	0
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året	0	0
Kvarstående belopp för året	148	11

Not 8 Inventarier (kkkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	670	605
-Nyanskaffningar	37	65
Vid årets slut	707	670
Ackumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Årets avskrivning på anskaffningsvärden	-619	-605
Vid årets slut	-651	-619
Redovisat värde vid årets slut	56	51

Not 9 Kundfordringar (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Interna kundfordringar	766	294
-Externa kundfordringar	441	57
Redovisat värde vid årets slut	1 207	351

Not 10 Övriga kortsiktiga fordringar (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Statsbidragsfordringar	1 438	836
-Skattekonto	1	1
-Övriga kortsiktiga fordringar	22	3
Summa	1 461	840

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Förutbetalda leverantörsfakturor	314	347
-Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	270	1 148
Summa	584	1 495

Not 12 Kassa och bank (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Handkassa	1	2
-Affärskonto, Kammarkollegiet	50	50
-Centralkonto	5 921	6 574
-Bankkonto Swish	1	0
Summa	5 973	6 626

Centralkontot är en del av Bildas centrala bankkonto. Regionen har en inter kreditlimit upp till 50 % av statsbidraget för det innevarande året.

Regionens interna limit är 6 153 kkr (6 425 kkr).

Not 13 Långfristiga skulder (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Skuld till Bilda Riks	50	50
Summa	50	50

Not 14 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Ställda säkerheter

	2018-12-31	2017-12-31
Ställda panter och säkerheter	Inga	Inga

Eventualförpliktelser (kk)

Resegaranti Kammarkollegiet	50	50
Summa eventualförpliktelser	50	50

Not 15 Leverantörsskulder (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Interna leverantörsskulder	265	12
-Externa leverantörsskulder	675	1 021
Summa	940	1 033

Not 16 Övriga kortfristiga skulder (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Personalskatter	162	161
-Övriga kortfristiga skulder	62	90
Summa	224	251

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (kk)

	2018-12-31	2017-12-31
-Semesterlöner inkl sociala avgifter	793	914
-Upplupna sociala avgifter	195	199
-Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	520	505
Summa	1 508	1 618

Underskrifter

Umeå 2019-

Lennart Ljung
Ordförande

Peter Asplund

Ola Bojestig

Inger Edvall

Rosemarie Essebro

Roland Gustafsson

Per-Martin Jonasson

Ingrid Nordlund

Fatima Rosendahl

Mizan Seray

Min revisionsberättelse har lämnats den

2019

Ragnar Santesson
Auktoriserad revisor

Kerstin Jonasson
Förtroendevald revisor

Kommentar:

Föreningens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på ordinarie årsstämma.

